METSÄTALOUS

Valitettavasti myös energia-asioissa sahojen käsiin on jäänyt Musta-Pekka. **TOIMITUSJOHTAJA KAI MERIVUORI, SUOMEN SAHAT**

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

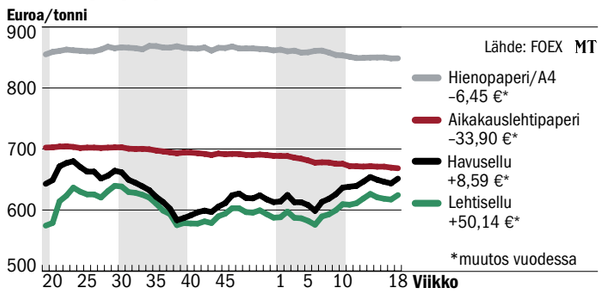

USA:ssa hinta-neuvotteluja useammin kuin Euroopassa

Yhdysvalloissa on jo siirrytty esimerkiksi sanomalehtipaperin osalta kuukausittain pidettäviin hintaneuvotteluihin, mutta Euroopassa hintasopimukset on sovittu puoleksi vuodeksi kerrallaan, kertoo paperi- ja sellumarkkinoita seuraava Foex.

Muissa paperilajeissa vuosineljänneksen välein pidettävät hintaneuvottelut ovat tyypillisiä.

Tonni sanomalehtipaperia maksoi viime viikolla noin 470 euroa, tonnihinta on tippunut yli 25 euroa vuoden alusta alkaen.

Selluntuottajat ovat ilmoittaneet uusista hinnankorotuksista, mikä kuristaa paperintuottajien kannattavuutta ja lisää tarvetta hinnankorotuksille.

Vuoden toinen vuosineljännes on perinteisesti ollut hinnankorotusyritysten aikaa. Euroopan ja Japanin talousvaikeudet ovat kuitenkin vaikuttaneet merkittävästi paperin kulutuksen vähenemiseen, mikä tekee hinnankorotusyrityksistä haasteellisia.

Markkinasellun tarjonta ja kysyntä ovat tällä hetkellä tasapainossa. Havusellun tuotannon odotetaan kasvavan seuraavien kuuden kuukauden aikana.

Viime viikolla havusellu maksoi noin 650 euroa tonni ja lehtisellu noin 630 euroa tonni.

SARI PENTTINEN

Juurikäävän torjunta aloitettava

Kun päivälämpötila on selvästi plussan puolella, eikä yöpakkasia enää esiinny, on kantokäsittely juurikäävän ehkäisemiseksi syytä aloittaa, tiedottaa Metsäntutkimuslaitos.

Sekä kuusen että männyn tuoreet kannot ovat alttiita juurikäävän itiötartunnalle. Jos uusia kantotartuntoja ei estetä, pääsee lahottajasieni leviämään esteettömästi metsiköihin kesähakkuiden seurauksena.

Kantokäsittely on tarpeellinen sekä ainespuuhakkuissa että havupuuvaltaisissa energiapuuharvennuksissa.

Torjunta-aineena voidaan käyttää joko urealiuosta tai biologista harmaaorvakkavalmistetta. Molemmat aineet ovat tehokkaita, kun toimitaan valmistajan ohjeiden mukaisesti ja huolehditaan, että kaatopinta peittyy kauttaaltaan torjuntaaineella.

Tukea torjuntaan

Yksityisille metsänomistajille maksetaan kemeratukea juurikäävän torjuntaan.

Kuusivaltaisissa metsiköissä tukialue kattaa koko Etelä-Suomen, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi ovat tuen ulkopuolella.

Männyllä juurikäävän torjuntaa tuetaan Itä-Suomessa ja muualla Etelä-Suomessa niissä kunnissa, joissa on todettu männynjuurikäävän aiheuttamaa tyvitervastautia.

Viime vuosina on tullut runsaasti uusia havaintoja tyvitervastaudin esiintymisestä ja tukeen oikeuttavien kuntien määrä on lisääntynyt.

Kohteen kemerakelpoisuus on tarkastettava aina Suomen metsäkeskukselta. Ajantasainen kartta tyvitervastautihavainnoista julkaistaan Metsäntutkimuslaitoksen sivuilla myöhemmin.

Tuki korvaa torjunta-ainekustannukset sekä työn osuudesta kasvatushakkuissa 0,44 euroa hakattu kuutiometri ja uudistushakkuissa 0,22 euroa hakattu kuutiometri. Tuki on saajalleen veronalaista tuloa.

SARI PENTTINEN

METSÄSTÄ LYHYESTI

Metso vähentää Suomesta jopa 175

Konepajayhtiö Metso aloittaa yt-neuvottelut, jotka saattavat johtaa Suomessa yhteensä jopa 175 työpaikan vähennykseen, kertoo STT.

Yhtiö aikoo muun muassa siirtää suodatinkangastuotantoa Tampereelta Portugaliin, mikä johtaisi Metson Tampereen-tehtaalla enintään 80 henkilön vähennykseen. Metson voimantuotantoliiketoiminnasta taas aiotaan vähentää maailmanlaajuisesti noin 175 työntekijää, joista 95 Suomesta.

Ilimin uusi sellulinja valmis

Ilim Groupin Bratskin tehdas on valmis ja markkinasellun tuotanto on aloitettu. Täyteen tuotantovauhtiin päästään puolen vuoden sisällä, kirjoittaa Idän metsätieto.

Uuden tehtaan kapasiteetti on 720 000 tonnia havusellua, yhteensä Bratskissa voidaan tuottaa yli miljoona tonnia sellua. Suurin osa uudesta tuotannosta viedään Kiinaan.

Bratskin tehdas on suurimpia metsäteollisuuden investointihankkeita viimeisten 30 vuoden aikana Venäjällä. Investoinnit ylittivät 800 miljoonaa dollaria.

Virkamiehet vaihtoon

Venäjän presidentti **Vladimir Putin** kritisoi kovin sanoin Venäjän metsäsektoria Ulan Udessa valtakunnanneuvoston puhemiehistön istunnossa. Hän vaati virkamiesten vaihtoa ja uudistuksia, kirjoittaa Idän metsätieto.

Putinin mukaan metsäsektorilla kukoistaa korruptio, byrokratia, laittomat hakkuut ja laiton myynti. Metsävirasto sekä alueet vääristelevät tietoja ja lainvalvontaviranomaiset eivät toimi tehokkaasti tai ollenkaan.

Ryöpytyksen seurauksena Venäjän metsäviraston Rosleshozin uudeksi päälliköksi nimitettiin Venäjän luonnonvara- ja ympäristöministeriön varaministeri **Vladimir Lebedev**.

Suuromistajat lisänneet hakkuita

Suurmetsänomistajien yhteenlaskettu osuus markkinahakkuista on noussut 22 prosenttiin vuonna 2011, uutisoi Forest.fi. Vielä vuonna 2002 osuus oli 15 prosenttia.

Suurmetsänomistajiksi Metsäntutkimuslaitos luokittelee valtion, Stora Enson metsänomaisuuden pohjalle perustetun Tornatorin, UPM:n ja Metsäliitto Osuuskunnan omien metsien pohjalle perustetun Finsilvan.

Bitcompilta polttoainejärjestelmä

Ohjelmistotalo Bitcomp ja Tornator ovat käynnistäneet tietojärjestelmäprojektin, jonka avulla ohjataan ja seurataan puupolttoaineen toimituksia Fortumin pyrolyysitehtaalle Joensuuhun.

Järjestelmä varmistaa polttoaineen alkuperän jäljitettävyyden sekä kertoo ajantasaisesti polttoaineen määristä, sijainnista ja toimituksista, Bitcomp kertoo. Laitos tuottaa puupolttoaineesta biöljyä, jota käytetään lämpövoimaloiden polttoaineena.

MARKKU VUORIKARI

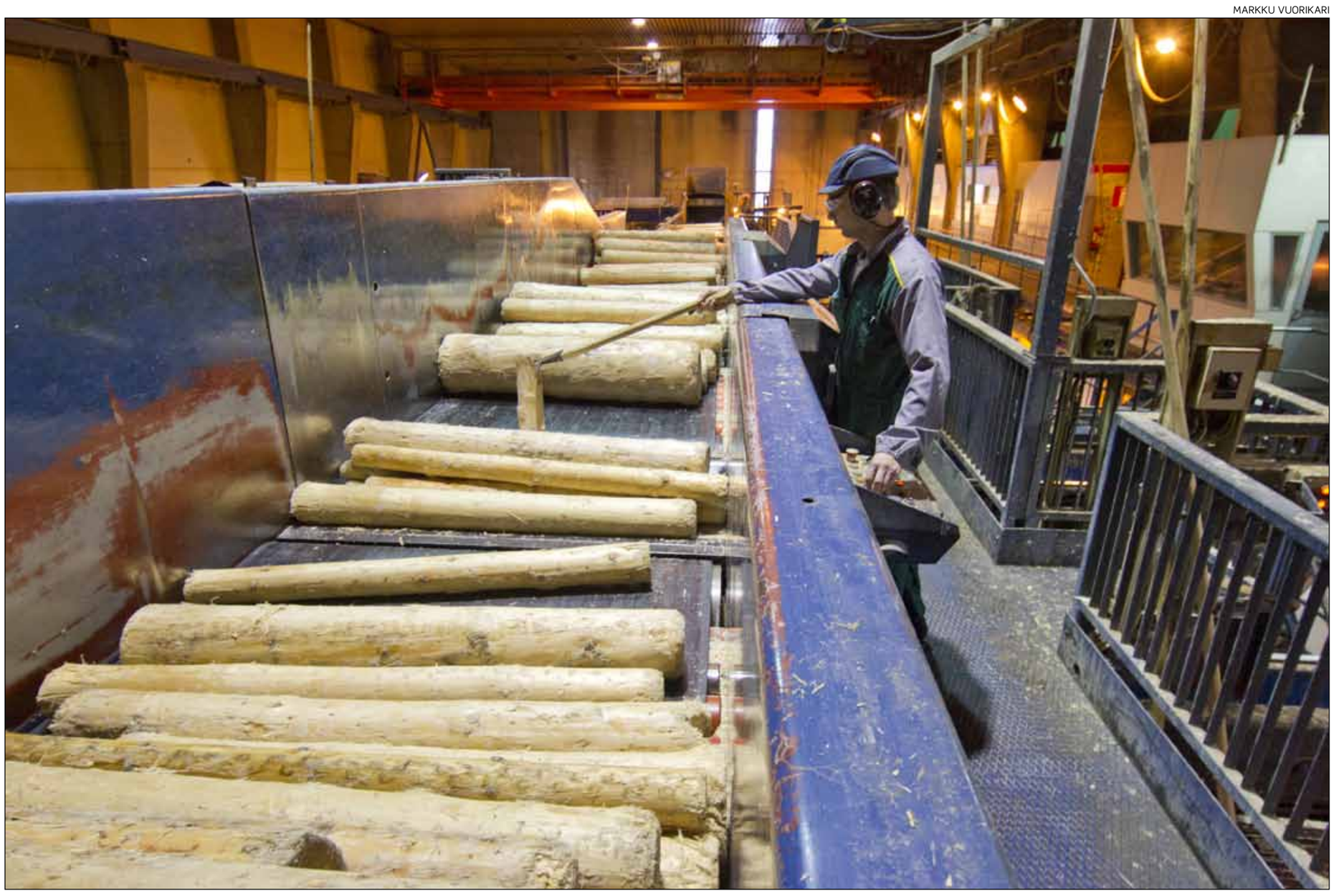

Mekaanisen massan valmistuksessa sähköä kuluu paljon. Puukuidut irrotetaan toisistaan painamalla kuusipölkkyjä hiomakiveä vasten. Kuvassa UPM:n Kaukaan hiomon kuljetin.

Metsäteollisuuden sähkön kulutus pudonnut roimasti

Metsäteollisuus käytti sähköä viime vuonna liki kolmanneksen vähemmän kuin huippuvuosina 2006–2007. Alan asiantuntija arvioi kulutuksen laskun jatkuvan.

Metsäteollisuuden käyttämästä sähköstä valtaosa menee paperin ja mekaanisen massan valmistukseen. Puutuotteiden osuus on alle kymmenesosa.

Enimmillään paperin ja massan tekoon tarvittiin sähköä yli 26 terawattituntia vuodessa, viime vuonna 18,5 terawattituntia. Vähennyksen syitä ovat tehtaiden sulkemiset, alentuneet käyttöasteet ja energiatehokkuuden paraneminen.

Ennusteet kulutuksesta vaihtelevat. Maaliskuussa päivitetyssä energia- ja ilmastostrategiassa maan hallitus arvioi massa- ja paperiteollisuuden käyttävän sähköä 21 terawattituntia vuonna 2020.

Euroopan metsäinstituutin ohjelmajohtaja ja Itä-Suomen yliopiston professori **Lauri Hetemäki** arvioi kulutuksen laskun jatkuvan. Hetemäki pitää energia- ja ilmastostrategian arviota suurena.

”Varovainen arvioni on 17–19 terawattituntia vuonna 2020”, Hetemäki sanoo.

Tehokkuuteen investoidaan

Kapasiteettia suljetaan Hetemäen arvion mukaan edelleen Suomessa ennen vuotta 2020. Samaan aikaan teollisuus investoi energiatehokkuuteen.

”UPM:n energiatehokkuusohjelma pyrkii vähentämään 10–30 prosenttia sähkönkulutusta mekaanisen massan tuotannossa, mikä on kaikkein suurin syöppö.”

Teollisuuden pullonkaulainvestoinnit kasvattavat jonkin verran jäljelle jäävien koneiden tuotantoa, ja suhdanteiden koheneminen nostaa käyttöasteita. Silti sähköntarvetta vähentävät vaikutukset ovat Hetemäen mukaan suurempia kuin sitä lisäävät.

Metsäteollisuuden sähkön käyttö 1990–2012

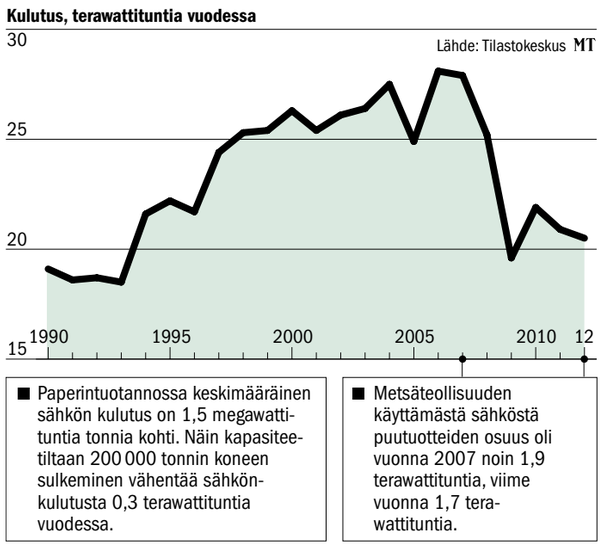

Konekanta vanhenee

Suomen konekanta vanhenee verrattuna moniin kilpailijamaihin.

Uusin paperikone käynnistyi UPM:n Rauman tehtaalla vuonna 1998. Viime vuosina koneita on rakennettu eniten Aasiaan mutta myös Keski-Eurooppaan.

”Suuri kysymysmerkki on, kuinka Suomen vanhenevan konekannan kilpailukyky kestää, ja kuinka paljon kapasiteetin sulkemisesta kohdistuu näin Suomeen”, Hetemäki sanoo.

Metsäntutkimuslaitoksen mukaan vuosina 2006–2012 paperin ja kartongin tuotantokapasiteettia on vähennetty 3,6 miljoonaa tonnia.

UPM on sulkenut kokonaisia tehtaita Kajaanissa, Kouvolan Voikkaalla ja Myllykoskella, Stora Enso Kotkan Summassa ja Sappi Jyväskylässä.

Tänä vuonna pysähtyi lopullisesti UPM:n Rauman tehtaan PK3, jonka kapasiteetti oli yli 200 000 tonnia.

Tuotantoa jatkavien koneiden kapasiteettia on samaan aikaan kasvatettu 0,8 miljoonaa tonnia.

Näin nettovähennys on noin kolme miljoonaa tonnia.

Biojalostamoita ehkä vain yksi

Metsäteollisuuden uusien tuotteiden, kuten biodieselin, on arvioitu lisäävän sähkön tarvetta. Alun perin isoja biodieseljalostamoita oli suunnitteilla kolme. Niiden laskettiin lisäävän sähkönkulutusta enimmillään 1,3 terawattituntia vuoteen 2020 mennessä.

Stora Enso ja Neste Oil ovat jo päättäneet kuopata yhteisen hankkeensa. UPM jatkaa kiinteästä puusta biodieseliä valmistavan jalostamon suunnittelua Ranskan Strasbourgiin, jonne Euroopan komissio lupasi investointitukea.

Kolmesta hankkeesta EU:n tukea Suomeen on luvassa Vapolle, joka jatkaa yksin biodieseljalostamon suunnittelua Kemin Ajokseen, kun Metsä Group irtautui yhteistyöstä.

UPM rakentaa mäntyöljystä biodieseliä valmistavaa laitosta parhaillaan Lappeenrantaan. Sen energiankulutus on huomattavasti pienempi kuin kiinteää puuta käyttävien laitosten.

JUHA KAIHLANEN

Järvi-Suomi valmis mo-liittojen lakkauttamiseen

MIKKELI (MT)

Järvisuomalaiset metsänomistajat ovat valmiita siirtymään kaksiportaiseen edunvalvontamalliin, mikä merkitsee metsänomistajien liittojen lakkauttamista.

”Kaksiportaiseen edunvalvontaan siirtyminen on Järvi-Suomen metsänomistajien liiton tavoitteiden mukaista”, totesi liiton puheenjohtaja **Mauri Ruuth** liiton kokouksessa Mikkelissä eilen.

Kaksiportaisessa mallissa metsänomistajien liiton toiminnot siirtyisivät MTK:n valtakunnalliseen metsälinjaan. Metsänhoitoyhdistykset voisivat sen jälkeen halutessaan liittyä MTK:n metsävaltuuskuntaan.

Parempaa palvelua luvassa

MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola** kertoi, että uudistus vahvistaa metsänomistajien edunvalvontaa. Samalla se tekee metsänhoitoyhdistyksen jäsenyydestä entistä houkuttelevampaa.

”Jäsenet saavat metsänhoitoyhdistyksen palveluiden lisäksi käyttöönsä MTK:n valtakunnalliset jäsenedut ja palvelut”, sanoi Tiirola.

Kokousta kiinnosti metsänomistajien edustus MTK:ssa ja metsävaltuuskunnan asema. Tiirolan mukaan metsävaltuuskunta säilyy ja valitsee jatkossa omat edustajansa jäsenmäärän mukaan MTK:n valtuuskuntaan.

Samaan aikaan käynnissä on metsänhoitoyhdistyslain muutos. Se muuttaa metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden vapaaehtoiseksi ja vapauttaa yhdistyksen toiminnan.

Ruuth haastoi yhdistykset pohtimaan kehitystarpeitaan ja rakennettaan. Kilpailun kiristyessä metsänomistajien luottamuksen voi säilyttää laadukkailla palveluilla.

Verotus kiristynyt

Ruuth oli tyytyväinen, etteivät kehysriihen alla ilmaan heitetyt ehdotukset metsämaan kiinteistöverosta ja metsätilamaksusta toteutuneet.

”Puunmyyjien verotus on jatkuvasti kiristynyt. Tämä kotitekoinen lisärasite saattaa katkaista kamelin kaulan. Kilpailukyky paranisi, jos puunmyyjien verotus siirrettäisiin yhteisöverokantaan”, ehdotti Ruuth.

Tiirola totesi, että yrittäjämäiseen metsätalouteen siirtyminen on edelleen auki. Se pitää saada seuraavan hallituksen ohjelmaan.

Hän harmitteli, että tuleva pienpuun energiatuki näyttää kohdistuvan laitospäähän metsän sijaan.

”Tässä nähdään, miten käy kun emme saa asiasta kansallista yhteisymmärrystä. Metsäteollisuuden valitus Brysseliin oli ratkaiseva tekijä, mikä esti Suomen esittämän mallin toteutumisen.”

Musta-Pekka sahojen käsissä

Suomen Sahojen toimitusjohtaja **Kai Merivuori** kertoi sahojen tehneen viime vuonna tappiota. Tänä keväänäkin tukin hinta on noussut ennen kuin sahatavaran vientihintoja on saatu korotettua.

”Valitettavasti myös energiaasioissa sahojen käsiin on jäänyt Musta-Pekka. Nykyisillä ehdoilla emme voi jalostaa energiajakeitamme ja märän purun ja kuoren kuskaaminen integraattien käyttöön ei ole kovin kannattavaa.”

Merivuoren mukaan sahauskapasiteettista seisoo noin 20-30 prosenttia. Jos se saataisiin pyörimään, vientitulot kasvaisivat jopa miljardilla eurolla vuodessa.

Periaatteessa sahatavaralla on kysyntää, mutta suurin tarve on halvasta ja huonolaatuisesta tavarasta. Laadukasta sahatavaraa ostava Eurooppa painii edelleen taantuman kanssa.

”Jos meidän kilpailukyky ei riitä, joka muu nappaa asiakkaat”, Merivuori summasi.

Bioenergialle uusi paketti

Tiirola oli Merivuoren kanssa yhtä mieltä bioenergiapaketin toimimattomuudesta. Keski-Euroopassa sahat pystyvät tekemään bisnestä myös energialla, meillä eivät.

Jouko Turunen kysyi energiajakeen merkityksestä sahoilla. Merivuoren mukaan sivutuotteiden osuus on noin viidennes, josta kolme neljäsosaa ohjautuu sellutehtaille ja loput energiaksi.

Kari Partasta ja **Pertti Havukaista** kiinnosti laatusahatavaran kysyntä ja sahatavaran jatkojalostus. Nyt paino on bulkkituotannolla.

Merivuoren mukaan muut materiaalit ovat korvanneet laadukasta puuta esimerkiksi ikkunoista. Jatkojalostetun sahatavaran ongelmat ovat jakeluketjussa. Homma näyttää toimivan paremmin, kun jalostaja on lähellä asiakasta.

JARMO PALOKALLIO

Ympäristöhallinto ei kuule maanomistajia

Eduskunnan valiokunnat ovat kuulleet MTK:ta toiseksi eniten heti EK:n jälkeen. Poikkeuksen tekee ympäristövaliokunta, joka suosii luonnonsuojelujärjestöjä.

”Edunvalvontajärjestöjen työn läpinäkyvyyden edistämiseksi on ehdotettu valiokuntakuulemisten avoimuutta. Kannatan avointa valmistelua, se vähentää ristiriitoja lakien soveltamisessa”, totesi MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola** liiton kokouksessa Mikkelissä eilen.

Tiirolan mukaan metsänomistajien järjestöä kuullaan metsälainsäädäntöön liittyvissä asioissa. Suotavaa olisi, että järjestöä ja metsänomistajien mielipidettä kuultaisiin enemmän myös ympäristöasioissa.

”Toivottavaa olisi, että myös ympäristöasioiden valmistelussa kuultaisiin maanomistajia.”

”Esimerkiksi metsien suojeluun liittyviä ongelmia saataisiin tehokkaasti vähennettyä kun otettaisiin paremmin huomioon metsän kanssa päivittäin tekemisissä olevien ihmisten näkökulma.”

JARMO PALOKALLIO